

Veltman Advocatenkantoor
bestuursrecht > ruimtelijke ordening > milieu

AANTEKENEN

Burgemeester en wethouders van Bronckhorst
Cluster Omgeving

[REDACTED]
Postbus 200
7255 ZJ HENGELO

Ook per e-mail [REDACTED] verzonden

Datum : 22 februari 2023
Onze ref : V-16344
Uw ref : Z2023-0195
Onderwerp: padelbanen Priesterinkdijk 9

Advocaat: [REDACTED]

ZIENSWIJZE

Geachte [REDACTED]

Namens cliënten, [REDACTED]

[REDACTED] dien ik een zienswijze in op de aanvraag voor de nieuwbouw van padelbanen op het perceel Priesterinkdijk 9. Van deze aanvraag hebt u mededeling gedaan in het Gemeentebld van 23 januari jl. (nr. 27928).

De aanvraag voorziet in de bouw van twee padelbanen met een oppervlakte van 200 m2 elk, omgeven door deels glazen wanden.

De voorgenomen bouw van de padelbanen is in strijd met het bestemmingsplan Landelijk gebied Bronckhorst. Volgens artikel 17 van de planregels zijn ter plaatse alleen tennisbanen toegestaan. Padelbanen kunnen daar niet toe worden gerekend, omdat deze een andere ruimtelijke uitstraling hebben, zowel qua bebouwing als op het punt van de hierna nog te bespreken veel hogere geluidsbelasting. Weliswaar heeft de Raad van State hier eerder anders over geoordeeld, maar die uitspraak stamt uit een tijd dat het grote verschil in gevolgen voor het woon- en leefklimaat tussen tennisbanen en padelbanen nog onvoldoende werd onderkend.

Verder bedraagt de oppervlakte van de beide bouwwerken ten minste 400 m2, hetgeen meer is dan de in de planregels toegestane oppervlakte aan gebouwen en bouwwerken van in totaal

(er staat al een clubhuis) 225 m². De padelbanen moeten worden beschouwd als een bouwwerk, zoals gedefinieerd in artikel 1.43 van de planregels (*'Een bouwkundige constructie van enige omvang die direct en duurzaam met de aarde is verbonden.'*). Ook op het punt van de aangevraagde oppervlakte van in totaal 400 m² zijn de banen dus in strijd met het bestemmingsplan.

Om een vergunning te kunnen verlenen voor het bouwplan dient het bestemmingsplan te worden herzien dan wel een vergunning te worden verleend als bedoeld in artikel 2.12, lid 1, onder a, sub 3, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo). Anders dan in de aanvraag wordt gesteld en in de mededeling in het Gemeenteblad wordt gesuggereerd (namelijk door het noemen van een beslistermijn van acht weken), is de reguliere procedure dus niet van toepassing. De aangevraagde bouwwerken vallen bovendien hoe dan ook niet onder de in artikel 4 van Bijlage II van het Besluit Omgevingsrecht genoemde zogeheten kruimelgevallen. Mocht het gemeentebestuur toch planologische medewerking willen verlenen aan het plan, dan is een goede ruimtelijke onderbouwing vereist. Zolang die ontbreekt kan de aanvraag niet in behandeling worden genomen. Verder kan op de aanvraag alleen worden besloten door de openbare voorbereidingsprocedure als bedoeld in afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht toe te passen.

Dat padelbanen een ernstige inbreuk vormen op het woon- en leefklimaat begint steeds meer door te dringen. Het Algemeen Dagblad van 31 januari jl. schreef hierover onder de kop *'Gek van het 'geplok' van padel? Nieuwe regel moet geluidsoverlast voorkomen'* het volgende:

'Om ruzies over de komst van padelbanen te voorkomen, hebben onder andere de tennis- en padelbond, de Nederlandse Stichting Geluidshinder en bouwers van deze banen de handen ineengeslagen. In een nieuw advies van deze organisaties staat dat nieuwe banen in de regel op zeker 100 meter van huizen moeten komen. En in sommige gebieden op 160 meter, afhankelijk van het gebied waarin je woont. Op verschillende plaatsen in ons land zijn grote problemen ontstaan rond padelbanen. Omwonenden klagen steen en been over geluidsoverlast. Volgens Erik Roelofsen, de directeur van NSG uit Veessen (gemeente Heerde), lopen er tientallen rechtszaken. „Het racket dat bij padel wordt gebruikt, is veel harder dan een tennisracket. Dus als de bal het racket raakt, maakt dat een veel luider geluid. Dat geldt ook voor ballen die tegen de glazen wand stuiteren.“ (...). In Zwolle is al langer onrust over de padelvereniging. Daar ligt de baan op slechts 30 meter van de bewoonde wereld, weet Roelofsen.'

Als het gaat om de ruimtelijke aanvaardbaarheid van een voorgenomen activiteit is in de regel de Brochure Bedrijven en Milieuzonering van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) van veel belang. In deze brochure zijn padelbanen nog niet opgenomen, maar tennisbanen wel. Een tennisbaan is volgens de Brochure een categorie 3.1 inrichting wegens de daardoor veroorzaakte geluidhinder. De Brochure geeft dan ook als richtlijn om in nieuwe situaties een afstand van 50 meter aan te houden ten opzichte van woningen. De woning Priesterinkdijk 11 ligt op een afstand van maar tien meter. De bestaande situatie met daarin alleen tennisbanen voldoet dus al niet aan de richtafstand uit de VNG-Brochure.

Padelbanen zijn, zoals inmiddels genoegzaam bekend is, veel geluidhinderlijker dan tennisbanen. De Nederlandse Stichting Geluidhinder (NSG)¹ heeft daarom geconcludeerd dat de richtafstand uit de VNG-Brochure voor tennisbanen niet mag worden toegepast op padelbanen. De NSG adviseert daarom om in rustige woonwijken en in landelijk gebied een richtafstand aan te houden van 150 tot 200 meter. In een artikel in het tijdschrift Geluid van december 2021 heeft de NSG deze richtafstand nader onderbouwd. Dit artikel heb ik ter kennisneming bijgevoegd (**bijlage 1**).

In aanvulling hierop is in januari van dit jaar de Handreiking Padel en Geluid (**bijlage 2**) verschenen (dit was ook de aanleiding voor het hierboven aangehaalde artikel uit het Algemeen Dagblad). Deze handreiking is opgesteld door een taskforce met daarin naast geluidsspecialisten o.a. vertegenwoordigers van de NSG, de Sportbond KNLTB en de Vereniging van Padelbaanbouwers Nederland. Daarin luidt het advies om niet de normen van het Activiteitenbesluit toe te passen, maar uit te gaan van de algemene richtwaarden in de VNG-Brochure voor geluidbelasting. Voor het landelijk gebied houden die algemene richtwaarden in een waarde van 45 dB(a) overdag en 40 dB(A) in de avondperiode. Hiervan uitgaande reikt volgens de Handreiking het invloedsgebied van twee padelbanen tot ca. 160 meter. Als binnen dit gebied kan worden voldaan aan de genoemde waarden, is in beginsel vergunningverlening mogelijk. Overigens, het voorgaande illustreert nog eens dat tennis- en padelbanen qua ruimtelijke uitstraling niet over één kam mogen worden geschoren.

In het licht van het voorgaande is het akoestisch onderzoek dat de aanvrager heeft overgelegd, onvoldoende. De oorzaak hiervoor ligt in de onjuiste aanname dat de padelbanen passen binnen het bestemmingsplan² en dat daarom alleen moet worden nagegaan of aan de normen van het Activiteitenbesluit kan worden voldaan. Maar in dit geval is er sprake van strijd met het bestemmingsplan en dus moeten alle geluidsbronnen van de betrokken activiteit worden meegenomen, zoals met name ook het stemgeluid van de spelers, waaronder hun gevloek en geschreeuw in het heetst van de strijd en het aan- en afrijdende verkeer. Terzijde merk ik nog op dat dit ook zou moeten als de kruimelgevallenregeling van toepassing zou zijn (wat zoals gezegd niet het geval is). Dat volgt uit artikel 2.12, lid 1, aanhef, van de Wabo, waarin is bepaald dat *'(...) de omgevingsvergunning slechts (kan) worden verleend indien de activiteit niet in strijd is met een goede ruimtelijke ordening'*.

Ook de suggestie in het akoestisch rapport dat de overschrijding van de normen van het Activiteitenbesluit kan worden toegestaan met behulp van maatwerkvoorschriften, is onjuist. Voor versoepeling is geen plaats. Integendeel, gezien het rustige karakter van de omgeving is er juist alle reden om in de vorm van maatwerkvoorschriften de normen in dit geval aan te scherpen.

¹ De website van NSG (zie nsg.nl) omschrijft het doel als volgt: *'De NSG probeert geluidshinder in Nederland zoveel mogelijk tegen te gaan. Zij beschikt over veel kennis op het gebied van geluid, geluidshinder en de bestrijding ervan. Iedereen met vragen over dit onderwerp kan gebruik maken van deze kennis. Zowel overheden, bedrijfsleven als particulieren.'*

² Zie p. 1 van het onderzoek: *'Wat betreft ruimtelijke ordening zijn deze banen toegestaan.'*

Cliënten gaan er gelet op het voorgaande vanuit dat het gemeentebestuur de aanvraag zal weigeren wegens strijd met een goede ruimtelijke ordening.

Als het bestuur besluit om toch mee te werken aan de aanvraag, zullen cliënten tegen de ontwerp-vergunning (of het ontwerp-bestemmingsplan) een zienswijze indienen en, als de vergunning (of het bestemmingsplan) wordt vastgesteld, daartegen rechtsmiddelen aanwenden. Verder zullen zij dan de gemeente aansprakelijk houden voor de (plan)schade die zij hierdoor zullen lijden.

Hoogachtend,

Bijlage 1

Padelbanen en geluid

Een nieuwe beoordelingsrichtlijn vanuit de NSG

In Nederland groeit het aantal padelbanen behoorlijk snel. Aan de NSG en aan andere organisaties worden veel vragen gesteld hoe de ontstane hinder kan worden aangepakt en hoe met nieuwe banen moet worden omgegaan in bezwaar en beroep. Omdat bestaande wet- en regelgeving in het kader van een goede ruimtelijke ordening te kort schiet om nieuwe geluidshindersituaties te beperken en te voorkomen, heeft het NSG een nieuw kader ontwikkeld om in die lacune te voorzien.

Door: Erik Roelofsen

Over de auteur:

Erik Roelofsen is sinds 2009 (parttime) directeur van de Nederlandse Stichting Geluidshinder (NSG) en daarnaast is hij werkzaam als zelfstandig adviseur. In de dagelijkse praktijk is hij samen met collega's veelal bezig met het oplossen/voorkomen van geluidshinder in relatie tot de ruimtelijke ordening.

INLEIDING

Er komen meer en meer meldingen over geluidshinder van padelbanen bij de NSG binnen. Ook bij de ontwikkeling van nieuwe padelbanen stellen verontruste omwonenden vragen aan de NSG. Deze vragen gaan dan over de aan te houden afstand en wat het geluidniveau bij de woning en/of tuin mag bedragen? Bij een bestaande padelbaan zijn de antwoorden relatief eenvoudig, maar bij het realiseren van nieuwe padelbanen is het redelijk complex. In de volgende paragrafen wordt per situatie hierop nader ingegaan.

Wat is eigenlijk padel?

Padel is een bal- en racketsport die in 1969 in Mexico ontstond en vervolgens overwaarde naar Spanje waar het immens populair werd. De sport is een mix van tennis en squash en wordt meestal in dubbelspel gespeeld op een terrein van 10 bij 20 m omgeven door glazen wanden en een kooistructuur van circa 4 m hoog. De twee zijden van het veld worden gescheiden door een net. Padelballen lijken op tennisballen maar zijn kleiner, lichter en trager. Het gebruikte racket is niet besnaard, maar is eerder een bat met rubber of schuim gevuld, met gaten daarin.

De laatste jaren is de sport ook in Nederland heel populair geworden met een sterke stijging van spelers tijdens de Covid19-pandemie in 2020 en 2021. Het is één van de snelst groeiende sporten wereldwijd. Deze sterke groei reflecteert ook in de hoge vraag naar nieuwe padelterreinen en het toegenomen aantal klachten over geluids- en lichthinder veroorzaakt door deze sport.

BESTAANDE PADELBANEN

Voor bestaande padelbanen is de wet- en regelgeving bekend. Deze banen vallen namelijk onder het zogeheten Activiteitenbesluit milieubeheer. In dit Activiteitenbesluit zijn voorwaarden opgenomen over het geluidsniveau dat activiteiten mogen maken. Ook voor sportactiviteiten zijn er in afdeling 2.8. voorwaarden opgenomen. Hieronder een overzicht van de geldende artikelen:

Artikel 2.17

1. Voor het langtijdgemiddelde beoordelingsniveau ($L_{Ar,LT}$) en het maximaal geluidsniveau L_{Amax} veroorzaakt door de in de inrichting verrichte werkzaamheden en activiteiten ten behoeve van en in de onmiddellijke nabijheid van de inrichting, geldt dat:

a. de niveaus op de in tabel 2.17a genoemde plaatsen en tijdstippen niet meer bedragen dan de in die tabel aangegeven waarden;

Plaats	Tijdstip	$L_{Ar,LT}$ (dB)	L_{Amax} (dB)
In de onmiddellijke nabijheid van de inrichting	dag	55	65
	nacht	45	55
Op de grens van de woonwijk	dag	50	60
	nacht	40	50
Op de grens van de woonzone	dag	45	55
	nacht	35	45
Op de grens van de woonzone met een afstand tot de inrichting van ten minste 100 m	dag	40	50
	nacht	30	40

Artikel 2.18

1. Bij het bepalen van de geluidsniveaus, bedoeld in de artikelen 2.17, 2.17a, 2.19, 2.19a dan wel 2.20, blijft buiten beschouwing:

a. het stemgeluid van personen op een onverwarmd en onoverdekt terrein, dat onderdeel is van de inrichting, tenzij dit terrein kan worden aangemerkt als een binnenterrein;

b. het stemgeluid van bezoekers op het open terrein van een inrichting voor sport- of recreatieactiviteiten;

3. Bij het bepalen van het maximaal geluidsniveau (L_{Amax}), bedoeld in artikel 2.17 en 2.17a dan wel 2.20, blijft buiten beschouwing het geluid als gevolg van:

a. het komen en gaan van bezoekers bij inrichtingen waar uitsluitend of in hoofdzaak horeca-, sport- en recreatie activiteiten plaatsvinden;

b. het verrichten in de open lucht van sportactiviteiten of activiteiten die hiermee in nauw verband staan.

Op basis van het bovenstaande blijkt dat de regels alleen van toepassing zijn op het sportgeluid (zonder de stemmen van de sporters en het publiek), dat als het langtijdgemiddelde beoordelingsniveau ($L_{Ar,LT}$) kan worden aangemerkt. Dit wil zeggen dat in de dagperiode (tussen 07:00 uur en 19:00 uur) een grenswaarde van 50 dB(A) en voor de avondperiode (tussen 19:00 uur en 23:00 uur) van 45 dB(A) geldt.

Voor een goede en juiste beoordeling of het geluid van padel voldoet aan de normen moet er redelijk langdurig worden gemeten op de plaats waar de hinder wordt ondervonden of op een referentiepunt van waar wordt geëxtrapoleerd naar de geluidgevoelige bestemming. Vanuit het Activiteitenbesluit wordt voor de toe te passen beoordelings- en werkwijze naar de Handleiding meten en rekenen industrielaawaai (HMRI) verwezen. Hierin is o.a. bepaald dat voor dit soort geluid een impulstoetslag van 5 dB moet worden toegepast.

Daarnaast kan het bevoegd gezag op grond van het Activiteitenbesluit zogeheten maatwerkvoorschriften stellen. Dit kan op grond van artikel 2.20 voor het langtijdgemiddelde beoordelingsniveau ($L_{Ar,LT}$) om zo meer recht te doen aan het soort woonomgeving waar een padelbaan zich bevindt. Zo kan deze waarde voor een rustige woonwijk naar beneden worden bijgesteld. Op een bedrijventerrein zou de waarde juist omhoog kunnen. Dit aspect is dan ook maatwerk!

NIEUW OP TE RICHTEN PADELBANEN

Veel potentiële conflictsituaties waarbij milieuonderwerpen in het geding zijn, kunnen worden voorkomen door toepassing van zonering. Milieuzonering is het aanbrengen van een noodzakelijke ruimtelijke scheiding tussen milieubelastende en milieugevoelige functies ter bescherming van de woon- en leefkwaliteit. Bij integrale milieuzonering wordt bovendien rekening gehouden met cumulatieve effecten. Bij ruimtelijke scheiding kan een uitwaartse of inwaartse zonering worden gehanteerd.

Door te zonereren kunnen milieuonderwerpen indirect doorwerken in het bestemmingsplan en zo een middel vormen voor het invullen en beheren van de ruimte. Hierbij wordt een scheiding tussen verschillende, vaak met elkaar conflicterende functies

aangehouden.

Vanwege dit ruimtelijk structurerend karakter kan een zonering in het bestemmingsplan juridisch worden vastgelegd. Zonering is met name preventief van aard.

Uitwaartse zonering gaat uit van de milieubelastende functie, met als doel milieugevoelige functies in de omgeving te weren. In de zone rondom de belastende functie gelden beperkingen voor milieugevoelige functies en voor milieubelastende activiteiten. Bij inwaartse zonering wordt vanuit de gevoelige functie een beschermende bufferzone gecreëerd. Dit kan tot gevolg hebben dat bij de invulling van een bedrijventerrein minder belastende activiteiten op kleine afstand en meer belastende activiteiten op grotere afstand van geluidgevoelige bestemmingen worden toegelaten. Milieuzonering kan dus extra ruimte vragen, bijvoorbeeld voor externe veiligheid, geluid of luchtkwaliteit, maar kan ook leiden tot een betere indeling van de ruimte en daarmee juist tot een zuiniger ruimtegebruik (bijvoorbeeld inwaartse zonering van een bedrijventerrein).

Voor milieuzonering is de VNG-publicatie *Bedrijven en Milieuzonering* een belangrijk standaardwerk. De publicatie geeft voor vele bedrijfstakken en installaties aan welke milieuonderwerpen een rol kunnen spelen en welke gemiddelde richtafstanden tot de woonbebouwing 'passend' zijn.

De VNG-publicatie is daarmee een onmisbaar hulpmiddel in de ruimtelijke ordeningspraktijk. Als gevolg van jurisprudentie heeft de publicatie bijna de status van 'pseudowetgeving' gekregen waarvan slechts gemotiveerd kan worden afgeweken. Uit jurisprudentie blijkt ook dat de bouwstenen (richtafstandenlijst, omgevingstypen en functiemenging) correct moeten worden toegepast. Het is en blijft tenslotte een richtlijn.

Toepassing op padelbanen

Voor het oprichten van nieuwe padelbanen moet gekeken worden of en hoe deze functie past op een potentiële locatie. Hierbij moet het bevoegd gezag (meestal de gemeente) een afweging maken of er sprake is van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat¹.

¹ Dit is in het kader van goede ruimtelijke ordening of het zorgplichtbeginsel

Dit gaat zoals eerder beschreven in eerste instantie op basis van een richtafstand op grond van de VNG uitgave Bedrijven en milieuzonering (uitgave 2009).

Echter, voor padelbanen is geen richtafstand opgenomen in deze VNG-uitgave. In veel gevallen is het dan te doen gebruikelijk om aansluiting te zoeken bij een passende activiteit die wel beschreven staat. Padel wordt dan meestal vergeleken met tennis. Bij deze functie is bepaald dat de minimale afstand tussen een woning en een activiteit (tennis) 50 m moet bedragen. Maar let op: er kan niet blindelings vanuit gegaan worden dat het dan niet tot overlast leidt of voldoet aan de basisgeluidsnorm van een rustige woonwijk!

Het is dan ook van belang om goed te onderzoeken wat het geluidsniveau is van alle activiteiten die bij padel horen. Hierbij moet worden opgemerkt dat padel meer geluid maakt dan tennis. Dit vanwege het soort geluid (bal op een padelracket) en de klankkast van de omheining. Dit geldt zowel voor het sport-, spel- en het stemgeluid.

Om dus een juiste afweging te maken voor een aanvaardbaar woon- en leefklimaat moeten de beginselen van goede ruimtelijke ordening in acht worden genomen.

Goede ruimtelijke ordening

Het bevoegd gezag heeft de zorgplicht voor een aanvaardbaar woon- en leefklimaat. Dit gebeurt in het kader van een "goede ruimtelijke ordening" (art 3.1 Wet ruimtelijke ordening). Het beginsel van een goede ruimtelijke ordening is van toepassing voor alle ruimtelijke ontwikkelingen. Dus ook voor het verlenen van Omgevingsvergunningen bouw.

Bij goede ruimtelijke ordening geldt dus in beginsel een richtafstand in meters en waarvan gemotiveerd kan worden afgeweken. Echter, van belang is dat deze richtafstand in meters is gebaseerd op een rustige woonwijk. De geluidwaarden hierbij bedragen in eerste instantie 45 dB(A) voor het langtijdgemiddelde beoordelingsniveau, 65 dB(A) voor het maximale geluidsniveau. Dit zijn de waarden gedurende de dagperiode (07:00 - 19:00 uur). In de avondperiode (19:00 - 23:00 uur) is de geluidsnorm 5 dB(A) lager.

Er moet dus uitgebreid akoestisch onderzoek gedaan worden naar de optredende geluidsniveaus bij maximaal planologisch gebruik van de nieuwe situatie. Hierbij is gebruikelijk dat naast het sport- en spelgeluid ook stemgeluid wordt betrokken.

Daarnaast is padel, in tegenstelling tot tennis, niet seizoensgebonden. Hierdoor zijn de velden het gehele jaar door te gebruiken van 's morgens vroeg tot 's avonds laat.

Ook blijkt uit eigen ervaring dat het getok van de bal die het padelracket en de glazen wand raakt en het gejuich en gevloek van de spelers hogere geluidsniveaus veroorzaken dan bij tennis. Dit komt voor een groot deel omdat er om de banen een harde omheining staat die als klankkast functioneert.

AAN TE HOUDEN AFSTAND IN RELATIE TOT AANVAARDBAAR GELUID

Een padelbaan kan alleen aangelegd worden indien deze sport- en recreatiefunctie verenigbaar is met zowel de bestemming als met de woon- en leefomgeving. De aan te houden afstand tussen milieugevoelige bestemmingen en padelbanen is afhankelijk van de omgeving waar het bij een concreet plan om gaat. In de basis wordt ervan uitgegaan dat het gaat om de realisatie nabij een rustige woonwijk. Zoals al eerder beschreven geldt hier een basisgeluidsnorm van 45 dB(A) voor het langtijdgemiddeld beoordelingsniveau in de dagperiode en 40 dB(A) in de avondperiode. Voor het maximale geluidsniveau geldt een norm van 65 dB(A) in de dagperiode en 60 dB(A) in de avondperiode.

Ook hierbij is het enorm van belang om aan te sluiten bij het heersende geluidsniveau van de woon- en leefomgeving waar het om gaat. Dus afwijkingen naar beneden en naar boven kunnen voorkomen.

Om nu te bepalen wat een aan te houden richtafstand is, is het noodzakelijk te weten hoeveel geluid padel maakt. Uit zowel eigen onderzoek als onderzoeken van derden (overheid en adviesbureaus) blijkt dat padel ca. 10 dB(A)² meer geluid maakt dan tennis. **Padel kan dan ook per definitie niet dezelfde richtafstand hebben als tennis!**

Bij het bepalen van de toe te passen richtafstand gaat het NSG ervan uit dat 1 tennisveld wordt omgezet in 2 padelbanen of dat er 2 padelbanen aangelegd worden.

Volgens de VNG-uitgave moet voor tennis 50 m aangehouden worden bij een rustige woonwijk waar een geluidsnorm geldt van 45 dB(A) in de dagperiode. Als ervan wordt uitgegaan dat padel dus in een reëel worst-case scenario ca. 10 dB(A) meer geluid maakt, moet een veel grotere afstand worden aangehouden, want op 50 meter maakt padel in dit rekenvoorbeeld 55 dB(A) aan geluid.

Volgens het wettelijke reken- en meetvoorschrift geluid (HMRI) kan voor elke verdubbeling van de afstand een afname van het geluidsniveau van 6 dB(A) worden aangehouden. Dit betekent dat bij 100 meter het geluidsniveau 49 dB(A) bedraagt en bij 200 meter 43 dB(A).

CONCLUSIE

De aan te houden richtafstand tussen padelbanen en milieugevoelige bestemmingen (o.a. woningen) in een rustige woonwijk ligt dan ook ergens tussen de 150 en 200 m. Indien een padelbaan in een andere omgeving wordt gerealiseerd moet het daarbij behorende geluidsniveau als uitgangspunt voor de te bepalen richtafstand worden gebruikt.

Om in de basis een veilige afstand aan te houden, wordt door de NSG een afstand van 200 meter geadviseerd. Hiervan kan alleen na goed onderzoek en de juiste motivering worden afgeweken.

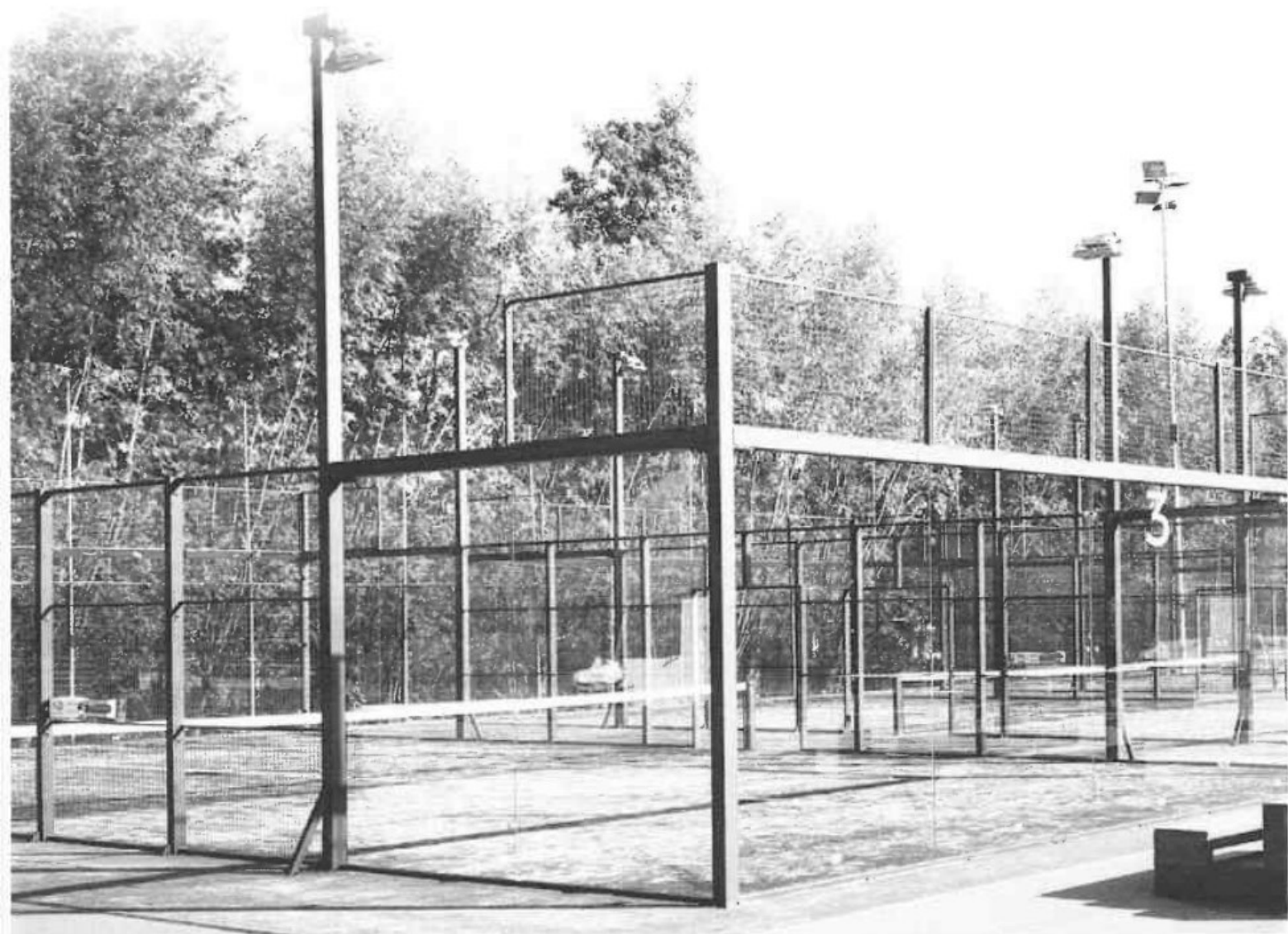
² Dit is inclusief de toeslag van 5 dB(A) voor impulsgeluid

Bijlage 2

Handreiking Padel en Geluid

‘Een praktisch handvat dat partijen
kan helpen bij een juiste afweging
en inpasbaarheid’

Januari 2023, versie 1.0

Aanleiding en doel

Padel is als relatief nieuwe sport in Nederland erg populair en vele tennis- maar ook andere sportverenigingen en commerciële aanbieders zien mogelijkheden om met de aanleg van padelbanen deze sport verder te ontwikkelen in Nederland. Het geluid van padel is anders dan dat van vele andere bekende sporten en gebleken is dat het geluid van padel dan ook, afhankelijk van de locatie, als hinderlijker wordt ervaren door omwonenden. Ook blijkt nog onduidelijkheid te bestaan bij zowel de initiatiefnemers als bij de overheid omtrent de regelgeving en toetsingskaders.

Om voor alle partijen meer duidelijkheid te scheppen in deze relatief nieuwe problematiek rondom padel, is op initiatief van de KNLTB (tennis- en padelbond) een Taskforce opgezet met daarbij vertegenwoordigers van de betrokken partijen en geluidspecialisten. Van de Taskforce maken deel uit:

- Sportkoepel NOC*NSF
- Sportbond KNLTB
- Vereniging van Padelbaanbouwers Nederland
- Vereniging Sport en Gemeenten
- Nederlandse Stichting Geluidshinder
- Sportinnovator
- Van dB Advies geluid en trillingen

Met deze partijen is in de Taskforce een hoog kennisniveau op alle relevante kennisgebieden gewaarborgd en is getracht alle belangen van de verschillende doelgroepen te vertegenwoordigen. De Taskforce heeft deze Handreiking opgesteld, waarin de meest relevante zaken rondom padel en geluid aan de orde komen. Daarbij is deze Handreiking alleen bedoeld voor nieuw aan te leggen padelbanen in de open lucht. **De Handreiking is niet bedoeld om bestaande padellocaties met terugwerkende kracht te beschouwen.**

De Handreiking moet niet alleen een leidraad gaan vormen voor initiatiefnemers, maar zeker ook voor gemeenten. Daarnaast moet deze Handreiking informatie geven voor omwonenden van toekomstige padelbanen.

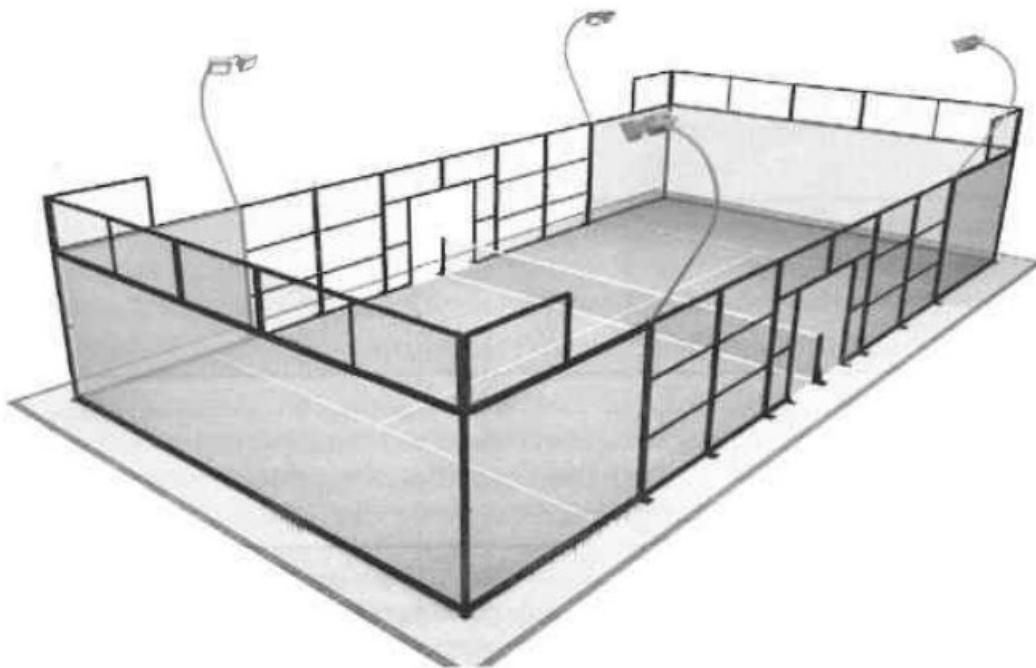
Gemeenten zijn en blijven vergunningverlener en handhaver waar het gaat om de milieuwetgeving. Deze Handreiking sluit aan bij de in Nederland toepasselijke richt- en grenswaarden voor geluid en vervangt dus niet de huidige wet- en regelgeving.

De Handreiking is tot stand gekomen op basis van diverse bronnen, zoals de toetsingskaders voor ruimtelijke ordening, relevante wetgeving en diverse geluidonderzoeken. De informatie die gebruikt is voor de totstandkoming van de Handreiking is opgenomen in het achtergronddocument dat als bijlage van de Handreiking is opgesteld.

Deze Handreiking vervangt de door de Nederlandse Stichting Geluidshinder (NSG) in november 2021 uitgegeven beoordelingsrichtlijn 'padelbanen en geluid'.

De padelsport

Op dit moment is padel één van de snelst groeiende sporten ter wereld, met wereldwijd ongeveer 18 miljoen beoefenaars. Padel is een racketsport die veel weg heeft van tennis en squash. Begin 2023 2022 zijn er in Nederland al ruim 1500 padelbanen op meer dan 350 outdoor locaties (300 bij verenigingen en 50 bij commerciële partijen). De KNLTB verwacht dat er in 2026 op zo'n 700 outdoor locaties meer dan 3000 padelbanen zijn. Tevens verwacht de KNLTB dat in 2026 al meer dan 500 tennisverenigingen de keuze hebben gemaakt voor één of meerdere padelbanen. De padelsport kan zowel recreatief als meer competitief beoefend worden door een brede doelgroep. De sport kenmerkt zich onder andere doordat het relatief eenvoudig aan te leren is. Padel wordt gespeeld met vier personen op een rechthoekig veld. Een padelbaan is 10 meter breed en 20 meter lang en is omringd door wanden. In bijna alle gevallen zijn de wanden van glas en een (metalen) hekwerk. De (glazen) wanden hebben een hoogte van 3 meter. De hoogte van het hekwerk varieert tussen de 3 en 4 meter. De exacte afmetingen van en (sporttechnische) eisen aan padelbanen zijn opgenomen en vastgesteld in het kwaliteitszorgsysteem van Sportinfrastructuur

Figuur 1 Schematische weergave padelbaan (bron: internet www.itaharagroup.com)

(onderdeel van NOC*NSF en vindbaar op de website 'www.sportinfrastructuur.nl'). Padel speel je met een padelracket en een padelbal. Bij padel zijn de wanden onderdeel van het spel.

Het geluid van padel wordt veroorzaakt door het slaan met het racket tegen de bal maar ook door het contact van de bal met de glazen wanden of het hekwerk. Ook de intensiteit van het spel en het niveau van de spelers is van invloed op de geluiduitstraling.

Wettelijke toetsingskaders

Voor een tennis- of sportvereniging of een commerciële uitbater is de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) van toepassing. Is voor de aanleg van de padelbanen een nieuw bestemmingsplan of een wijziging van het bestemmingsplan noodzakelijk, dan is ook de Wet ruimtelijke ordening (Wro) van toepassing.

Wabo, Activiteitenbesluit

Vanuit de Wabo moet voor een nieuwe inrichting of een te wijzigen inrichting een melding volgens het Activiteitenbesluit gedaan worden. In het Activiteitenbesluit zijn standaard **grenswaarden**¹ voor geluid opgenomen. Voor de beoordeling of voldaan kan worden aan de normen wordt alleen het sportgeluid zonder de stemmen van spelers en bezoekers als langtijdgemiddeld beoordelingsniveau getoetst.

De grenswaarden in het Activiteitenbesluit zodanig zijn vastgesteld dat bedrijvigheid (waaronder sport en recreatie) en wonen naast elkaar kunnen bestaan. Dat wil dus niet zeggen dat het geluid van die bedrijvigheid niet hoorbaar zal zijn.

Een inrichting die voldoet aan de grenswaarden kan nog altijd hoorbaar zijn bij of in een nabijgelegen woning.

Wet ruimtelijke ordening

Als voor de aanleg van padelbanen een nieuw bestemmingsplan of een wijziging van het

¹ Grenswaarde: wettelijke milieukwaliteitsnorm die 'in acht genomen moet worden' (resultaatsverplichting).

bestemmingsplan noodzakelijk is, vindt vanuit de Wro toetsing in eerste instantie plaats aan de hand van richtafstanden zoals opgenomen in de VNG-publicatie 'Bedrijven en milieuzonering'. Daarin is voor een tenniscomplex met verlichting een richtafstand van 50 meter opgenomen (voor gebiedstype landelijke gebied/rustige woonwijk). De praktijk laat echter zien dat het geluid van padel te veel afwijkt van het geluid van tennis, waardoor deze richtafstand voor de ruimtelijke beoordeling van padelbanen niet geschikt is. Voor de ruimtelijke toets kunnen beter de in de VNG-publicatie opgenomen **richtwaarden**² voor de geluidbelasting gebruikt worden om te bepalen of er sprake is van een acceptabel woon- en leefklimaat. Deze richtwaarden zijn daarbij afhankelijk van de aard van de omgeving (landelijk gebied/rustige woonwijk of gemengd gebied). Bij deze toets moet de bijdrage van menselijk stemgeluid en maximale geluidniveau's wel beoordeeld worden.

Omgevingsvergunning bouw

Vanuit de Wabo is het voor de aanleg van padelbanen tevens noodzakelijk om een Omgevingsvergunning bouw aan te vragen en verleend te krijgen. Voor het verlenen van een dergelijke vergunning zal de gemeente diverse bouwgerelateerde zaken toetsen aan onder andere de voorschriften uit het bestemmingsplan. Het aspect geluid wordt hierin over het algemeen nog niet beoordeeld.

Met een verleende Omgevingsvergunning bouw mag een padelbaan wel gebouwd worden. Zonder een geaccepteerde melding in het kader van het Activiteitenbesluit mag de padelbaan echter nog niet gebruikt worden.

Omgevingswet

De Omgevingswet is aangenomen maar nog niet in werking getreden. De wet beoogt een verregaande

2 Richtwaarde: wettelijke milieukwaliteitsnorm waarmee 'rekening' gehouden moet worden (inspanningsverplichting).

vereenvoudiging van het stelsel van wetgeving voor de ontwikkeling en het beheer van de leefomgeving, door tientallen wetten en honderden regels te bundelen in één nieuwe wet. De verwachting is dat de Omgevingswet op 1 juli 2023 in werking treedt. Ten aanzien van het beoordelen van geluid van inrichtingen zijn geen significante wijzigingen in de Omgevingswet opgenomen.

Invloedsgebied van padelbanen

Om de invloed van het geluid van padelbanen (eventueel in combinatie met overige geluidrelevante activiteiten) inzichtelijk te maken, is veelal een geluidonderzoek (akoestisch onderzoek) noodzakelijk. Hiermee kan in detail de geluidbelasting op geluidgevoelige bestemmingen (onder andere woningen maar bijvoorbeeld ook onderwijsinstellingen of kinderdagverblijven) bepaald worden. Daarbij is het van groot belang dat voor de geluiduitstraling van één of meerdere padelbanen van de juiste geluidbrongegevens wordt uitgegaan. In Nederland en in België zijn al vele geluidmetingen aan padelbanen verricht. Analyse van deze meetrapporten laat in grote lijnen geluidbronvermogens tussen 89 en 91 dB(A) zien. **In deze Handreiking is**

uitgegaan van de waarde van 91 dB(A) als representatief voor het geluidbronvermogen van één padelbaan.

Op basis van dit geluidbronvermogen en diverse andere parameters (zie voetnoot 5) die de uitstraling van geluid beïnvloeden, kan het invloedsgebied van het spelen van padel indicatief (dus nog zonder gedetailleerd akoestisch onderzoek) bepaald worden. Het invloedsgebied is daarbij gedefinieerd als een gebied waarbinnen zeker akoestisch onderzoek noodzakelijk is en waarbinnen ook aannemelijk is dat geluidafschermende voorzieningen nodig zijn. Op basis van het invloedsgebied kan voorafgaand aan het ruimtelijke- of vergunningstraject een indruk verkregen worden van de haalbaarheid van een initiatief en de noodzaak van geluidafschermende voorzieningen.

In de navolgende figuren zijn de invloedsgebieden van twee en vier padelbanen grafisch weergegeven. Dit betreft een weergave met etmaalwaardecontouren³. De etmaalwaarde is daarbij een getal om de geluidbelasting uit te drukken. Een etmaalwaarde van 50 dB(A) betekent een maximale geluidbelasting gedurende de dagperiode van 50

3 Etmaalwaarde: de hoogste waarde van of het beoordelingsniveau in de dagperiode, of het beoordelingsniveau in de avondperiode + 5 dB of van het beoordelingsniveau in de nachtperiode + 10 dB.

dB(A), gedurende de avondperiode van 45 dB(A) en gedurende de nachtperiode van 40 dB(A).

De 45 dB(A)-etmaalwaardecontour is daarbij relevant indien voor een initiatief een bestemmingsplanwijziging of andere ruimtelijke afweging noodzakelijk is en dit initiatief (of de geluidgevoelige bestemmingen) zich bevindt in landelijk gebied of een rustige woonwijk.

De 50 dB(A)-etmaalwaardecontour is relevant voor een initiatief met een bestemmingsplanwijziging of andere ruimtelijke afweging dat ligt in gemengd gebied.

Voor initiatieven die passen binnen het bestemmingsplan en waarvoor dus alleen getoetst hoeft te worden aan het Activiteitenbesluit, is alleen de 50 dB(A)-etmaalwaardecontour van toepassing. In de onderstaande tabel is dit samengevat.

De invloed van andere activiteiten zoals bestaande sportactiviteiten is niet in de figuren opgenomen. Die invloed kan alleen met een gedetailleerd akoestisch onderzoek bepaald worden.

De aangegeven invloedsgebieden zijn slechts ter indicatie voor de verdere planvorming/uitwerking. Ze zijn niet geschikt om de uiteindelijke inpasbaarheid van een initiatief te bepalen. Als met een gedetailleerd akoestisch onderzoek aangetoond kan worden dat ook binnen het invloedsgebied voldaan kan worden aan de grenswaarden, dan is dat leidend voor de beoordeling door het bevoegd gezag.

Uit de figuren blijkt dat bij de aanleg van twee padelbanen op een afstand van circa 100 meter voldaan kan worden aan het Activiteitenbesluit (grenswaarde 50 dB(A)-etmaalwaarde en daarmee 50 dB(A) in de dagperiode en 45 dB(A) in de avondperiode). Of de gehele inrichting (bijvoorbeeld inclusief een aantal tennisbanen of andere sportactiviteiten) ook op 100 meter kan voldoen aan het Activiteitenbesluit, wordt bepaald door de ligging van die sportactiviteiten, de duur van de activiteiten en diverse factoren die de overdracht van geluid kunnen beïnvloeden (zoals gebouwen of andere geluidafschermdende objecten, verschillen in bodemgebieden, etc.). Daarvoor is een gedetailleerd akoestisch onderzoek noodzakelijk. Als er een bestemmingsplanwijziging of andere ruimtelijke afweging noodzakelijk is dan moet het gebiedstype in de beoordeling meegenomen worden. Bij het gebiedstype 'landelijk gebied/rustige woonwijk' is de richtwaarde van 45 dB(A)-etmaalwaarde van toepassing (en daarmee 45 dB(A) in de dagperiode en 40 dB(A) in de avondperiode) en reikt het invloedsgebied van twee padelbanen tot circa 160 meter.

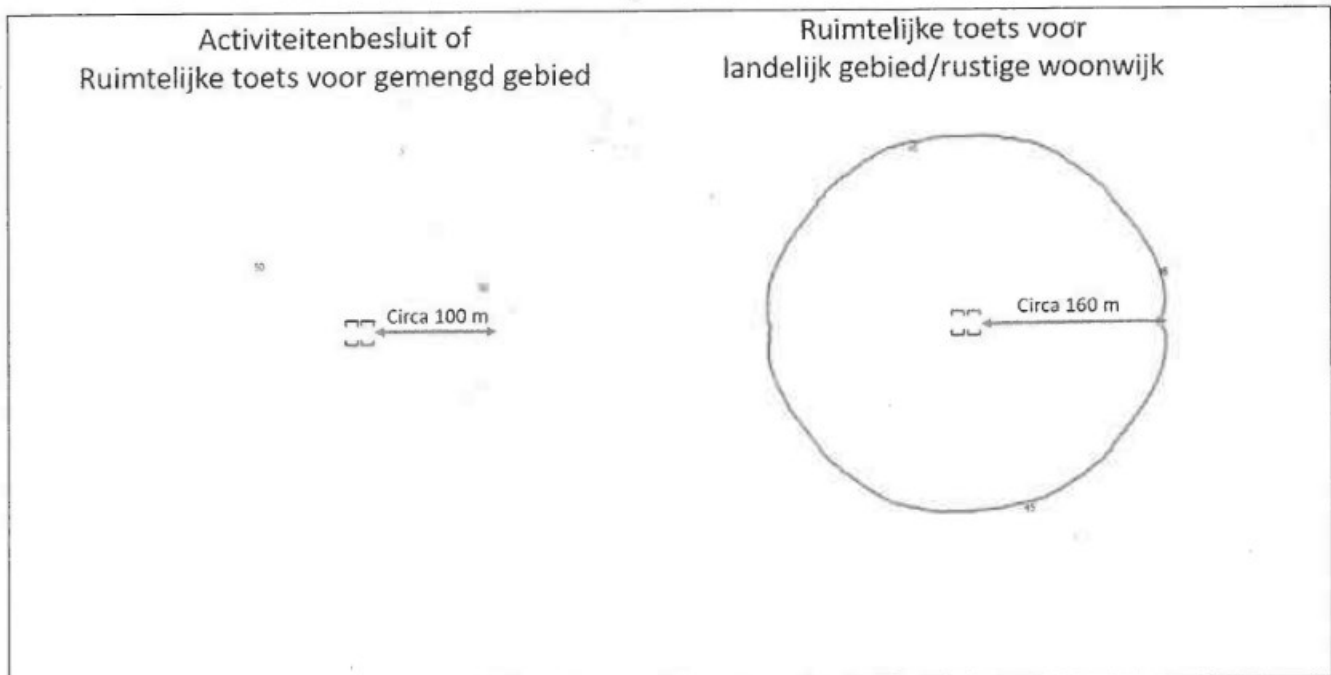
Samenvattend

Worden padelbanen aangelegd binnen het invloedsgebied, dan zijn geluidafschermdende voorzieningen vrijwel zeker noodzakelijk om een akoestisch inpasbare situatie te krijgen. Dit kan de (financiële) haalbaarheid van een initiatief sterk beïnvloeden.

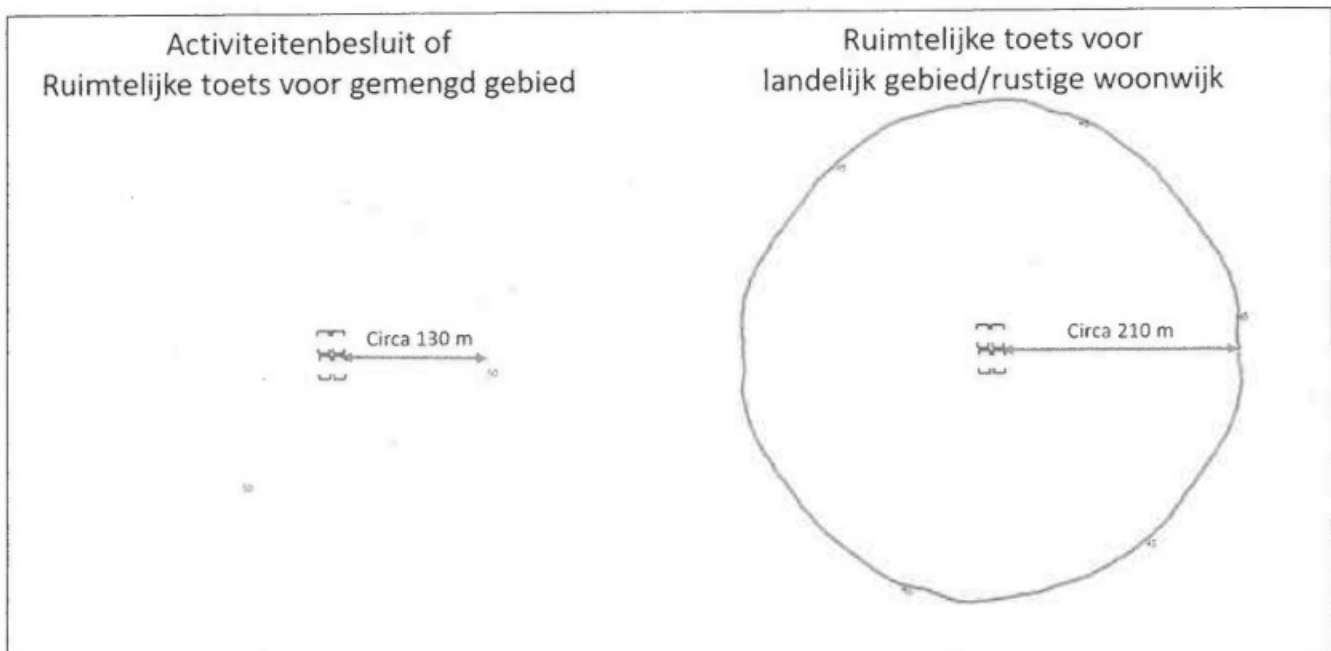
Worden padelbanen aangelegd buiten het invloedsgebied, dan is er niet per definitie sprake van een inpasbare situatie. Ook dan zal dit met een akoestisch onderzoek aangetoond moeten worden.

Er is geen algemene regel te geven op welke afstand buiten het invloedsgebied geen akoestisch onderzoek meer noodzakelijk is. Dat is van te veel andere factoren afhankelijk en zal per situatie door een akoestisch specialist bepaald moeten worden.

Toetsingskader	Gebiedstypering	Richtwaarde (dB(A))		Grenswaarde (dB(A))	
		Dag, Avond, Nacht	Etmaalwaarde	Dag, Avond, Nacht	Etmaalwaarde
Ruimtelijke ordening	Landelijk gebied/ rustige woonwijk	45, 40, 35	45		
Ruimtelijke ordening	Gemengd gebied	50, 45, 40	50		
Activiteitenbesluit	N.v.t.			50, 45, 40	50

Figuur 2 Invloedsgebieden¹ 2 padelbanen² (weergave Geomilieu berekening)

Figuur 3 Invloedsgebieden 4 padelbanen (weergave Geomilieu berekening)

- 1 Wijze van meten invloedsgebied: het meten van de afstand moet plaatsvinden vanaf de rand van de activiteit tot de gevel van de gevoelige bestemming
- 2 Geluidbelasting in etmaalwaarde inclusief 5 dB impulstoelag; geluidbronvermogen oppervlaktebron 91 dB(A) per baan; bronhoogte 1,5 m; rekenhoogte 4,5 m; bodemfactor 0,3; bedrijfsduur continu, Geomilieu V2022.41

Adviezen voor de verschillende betrokken partijen

Ga in overleg met elkaar

Overleg tussen initiatiefnemers, gemeenten en omwonenden kan leiden tot meer wederzijds begrip over de voorgenomen situatie.

Initiatiefnemer van de padelbanen

Laat altijd een akoestisch onderzoek uitvoeren als blijkt dat er woningen of andere geluidgevoelige objecten liggen binnen het invloedsgebied. Ook als woningen buiten het invloedsgebied liggen, zal een akoestisch specialist een inschatting moeten maken. De gemeente bepaalt uiteindelijk of bij de melding in het kader van het Activiteitenbesluit een akoestisch onderzoek noodzakelijk is.

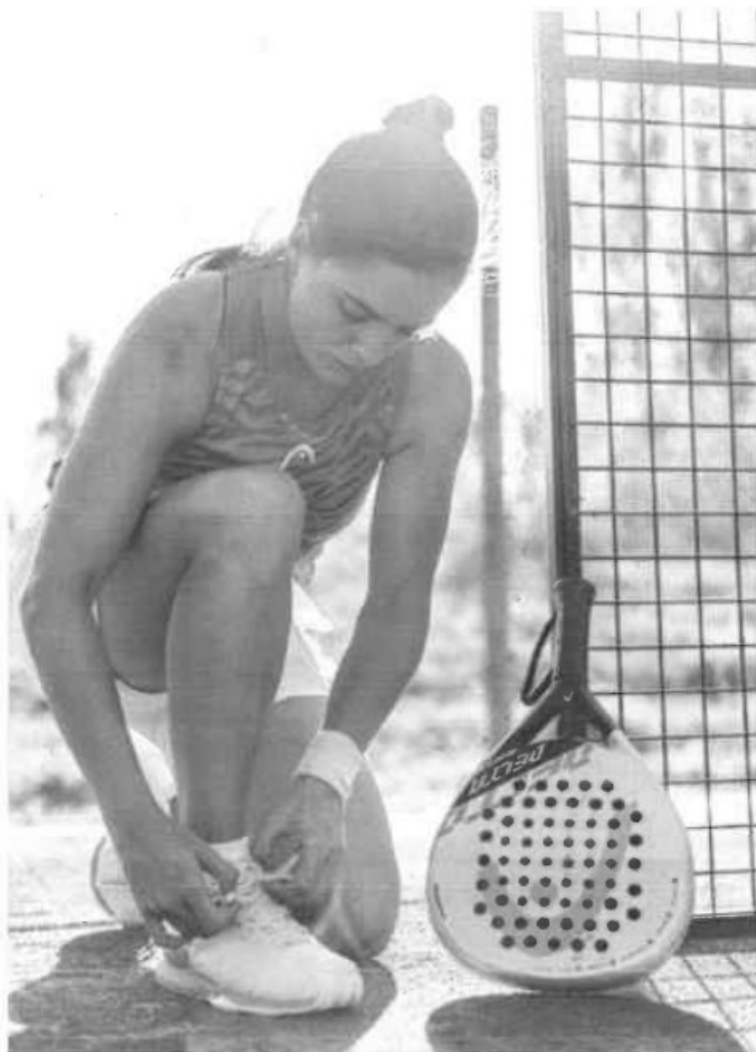
Benadrukt moet worden dat de melding in het kader van het Activiteitenbesluit noodzakelijk is naast de aanvraag voor de Omgevingsvergunning bouw. Niet alle gemeenten wijzen daar tijdig op.

Blijf alert op veranderingen in de omgeving, zoals herontwikkeling van nabijgelegen terreinen voor bijvoorbeeld woningbouw. Reageer tijdig op ruimtelijke plannen om de eigen belangen goed te borgen.

Gemeenten

Zorg voor goede afstemming intern tussen de behandelaar van de Omgevingsvergunning bouw en de melding Activiteitenbesluit. Er is immers vanuit de wet een coördinatieverplichting voor beide procedures. Wijs een vereniging/padelexploitant er tijdig op dat er ook een melding volgens het Activiteitenbesluit en eventueel een akoestisch onderzoek noodzakelijk zijn.

Houd bij ruimtelijke planvorming rekening met het feit dat de richtafstanden uit de VNG-publicatie en het invloedsgebied zoals opgenomen in de Handreiking richtinggevend maar niet doorslaggevend zijn. Laat een akoestisch adviseur een geplande situatie specifiek beoordelen op mogelijke akoestische knelpunten.

Omwonenden

Ga het overleg aan met de initiatiefnemer voor de padelbanen en maak de zorgen kenbaar. Bedenk wel dat geluid van sportactiviteiten en dus ook padel hoorbaar kan zijn, ook als voldaan wordt aan de grenswaarden. Er zal een zekere mate van hoorbaarheid en daarbij mogelijk geluidhinder geaccepteerd moeten worden. Formele bezwaren zijn mogelijk tegen de Omgevingsvergunning bouw. Bezwaren vanwege geluid kunnen worden ingediend als, volgens het Activiteitenbesluit, een besluit omtrent geluid in maatwerkvoorschriften door de gemeente is opgesteld.

Tot slot

Deze Handreiking heeft betrekking op de aanleg van nieuwe padelbanen. Samengevat kan worden dat het inpassen van padelbanen op het gebied van geluid zorgvuldigheid vraagt en situatie afhankelijk is. Daarvoor kunnen in eerste instantie de invloedsgebieden gebruikt worden die zijn opgenomen in deze Handreiking. Bij verdere planvorming zal vaak een akoestisch onderzoek uitsluitsel moeten geven over de inpasbaarheid binnen de wettelijke richt- en grenswaarden en de noodzaak van geluidsdafscherpende voorzieningen.

Bij de totstandkoming van deze Handreiking is alle zorgvuldigheid betracht ten aanzien van de hierin opgenomen informatie. De opstellers van de Handreiking kunnen niet verantwoordelijk gehouden worden voor eventuele gevolgen als gevolg van het toepassen van de informatie uit deze Handreiking. Daarvoor ligt de verantwoordelijkheid bij initiatiefnemers van padelbanen, hun adviseurs of het bevoegd gezag.

Meer gedetailleerde informatie over de zaken die in deze Handreiking zijn opgenomen is te vinden in de bijlage bij deze Handreiking.

VERENIGING VAN
PADELBAANBOUWERS
NEDERLAND

R BRIEF AANGETEKEND NL

NL Frankering betaald €9.25

91 gr.

159922

D
PostNL

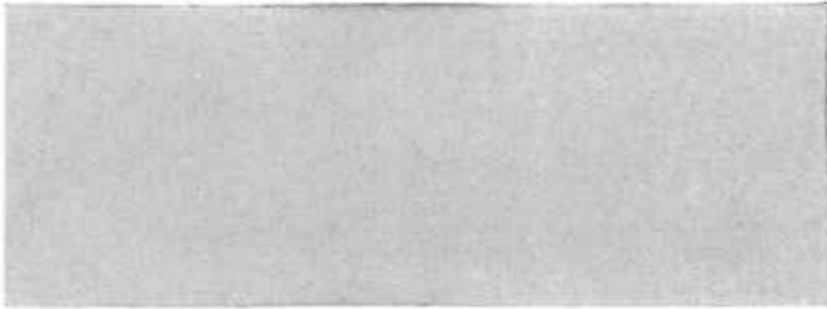
22-02-2023 15:33

NL

3SRPKS397741656

7255ZJ 200

	AH2-B	TC-EW-1003
--	--------------	-------------------

Postbus 200 7255ZJ

Naam: Gemeente Bronckhorst

Adres: ELDERINKWEG 2, 7255KA HENGELO GLD